

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Cluj
Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

ÎNVIEREA DOMNULUI ÎN SLOVA MARILOR POEȚI

Prof. Dr. Gheorghe Constantin NISTOROIU

„EU SÎNT ÎNVIEREA și VIAȚA!

**Cel ce crede în MINE, chiar
dacă va muri, va trăi.”**

(Iisus Hristos, Ioan 11,25)

Cel mai minunat lucru, cea mai surprinzătoare chemare, cea mai aprigă și dogoritoare alegere, cea mai înălțătoare faptă, cel mai măreț eveniment, cea mai frumoasă desăvârșire, cea mai cerească dorire, cel mai dumnezeesc DAR, după Creație, Har, Viață, Adevăr, Libertate și Dragoste este ÎNVIEREA DOMNULUI HRISTOS - MINUNEA Minunilor, întru care vor învia Neamurile și Fiii lor, rămași în comuniune de Credință, Jertfă, Cruce și Iubire cu Dumnezeu!

Mihail Eminescu

ÎNVIEREA

„Prin ziduri înegrite, prin izul umezelii,/ Al morții rece spirit se strecură-n tăcere;/ Un singur glas îngână cuvintele de miere,/ Închise în tratatul străvechii evanghelii./ C-un muc în mâni moșnegul cu barba ca zăpada,/ Din cărți cu file unse norodul îl învață/ Că moartea e în luptă cu vecinica viață,/ Că de trei zile-nvinge, cumplit muncindu-și prada./ O muzică adâncă și plină de blândețe/ Pătrunde tânguioasă puternicele bolți: „Pierirea, Doamne sfinte, căzu în orice colț,/ Înveninând pre însuși izvorul de viațe./ Nimica înainte-ți e omul ca un fulg,/ Și-acest nimic îți cere o rază mângâioasă,/ În pâlcuri sunătoare de plânsete duioase/ A noastre rugi, Părinte, organelor se smulg.”// Apoi din nou tăcere, cutremur și sfială,/ Și negrul întuneric se sperie de șoapte.../ Douăsprezece pasuri răsună... miez de noapte.../ **Deodată-n negre ziduri lumina dă năvală.**// Un clocot lung de glasuri vui de bucurie.../ Colo-n altar se uită și preoți și popor,/ **Cum din mormânt răsare Christos învingător,**/ Iar inimile toate s-unesc în armonie:/ „Cântări de laude-nălțăm/ Noi, Ție, Unuia,/ Primindu-L cu psalme și ramuri,/ Plecați-vă, neamuri,/ Cântând Aleluia!// **Christos au înviat din morți,/ Cu cetele sfinte,/ Cu moartea pre moarte călcând-o/ Lumina ducând-o/ Celor din morminte!**” 1878.(M. Eminescu, Poezii, Ed. Minerva, 1982, vol. 2)

Patimile Mântuitorului nostru Iisus Hristos au fost unice, au fost supreme, au fost absolute. Niciodată în istoria omenirii, cruzimea nu a înregistrat apogeul diabolic al torturii, în paralel cu batjocura, cu defăimarea, cu denigrarea, cu profanarea. Se pare că toate aceste faze ale torturii, vânzarea de către Iuda, pe *30 de arginți*, lepădarea lui Petru, spaima Ucenicilor, dealul Golgota, crucea, biciuirea, scuiările, lovirile, hulirile, coroana de spini, piroanele, oțetul, fiere, trestia, hlamida roșie, le-a dictat, le-a dirijat însuși Lucifer, discipolilor de jos din tagma urii și a răului.

Virgil Mateiaș

DE ÎNVIERE

„Sculându-Te prin piatră din morți ai înviat/ Pe-ntâiul om Tu însuși rănit, L-ai mângâiat/ Și i-ai lăsat sărutul iertării pe obraz/ Dar pentru mine, Doamne, de ce nu-ți faci răgaz?// O, nu mi-i că nu umblu pe fața apei, eu/ Cum Tu umblai odată cu trupul ca al meu/ Și nici că sunt tot singur și plâng de foame azi,/

Când Tu te scalzi în slavă ca soarele-n amiază.// Dar sunt prădat ca cel ce căzuse-ntre tâlhari/ Și nu-mi întinde mâna nici preot nici dricari/ Bătut cum sunt, azi noapte de iad asediat/ M-am ridicat în oase și-am zis; A înviat!// Nu-mi da de ziua asta nici miel, nici cozonac/ Ci spune-mi numai, Doamne, ce-aș mai putea să fac?/ Și vino pân-la mine, de n-oi putea să viu/ Că prea ne-avurăm bine, ca prunc și mai târziu.”
13 Aprilie 1963, Aiud zarcă, celula 52. (Virgil Mateiaș, *Drumețule, oprește-te și vezi...*, Ed. Eminescu, București, 1999)

Crucea, până la Răstignirea lui Iisus Hristos, a fost element de tortură, de bajocură, de profanare, de moarte, dar prin sfințirea ei cu Sângele prea curat al Domnului, a omorât moartea și-a adus Învierea Mântuitorului, devenind astfel, **Crucea-dătătoare de viață pentru hristofori.**

Petru C. Baci

NOAPTEA DE ÎNVIERE

*„Mi-i tristă-această noapte, cu zornăit de fiare,/ M-apasă ca o piatră trecutul izgonit;/ Vin amintiri din vreme și calde ca un soare,/ Vin să-mi aducă liniști din Templul zăvorât.// În „cușca” unei dube ce duce viața mea,/ Smeritu-mi trup se-nclină ca-n albe primăveri.../ Puterile-mi sleite de așteptarea grea/ Mi-adun, să mă-nsoțească în noaptea de-nvieri.// Strâmtoarea-năbușită mă ține pironit,/ Stau nemișcat în rugă, tristețile-mi supun,/ Desprins ca dintr-un clește în drumul meu cernit,/ Plutesc parcă aievea cu cântecul străbun.// Mă leagănă-oboșeala, îmi dă mereu târcol,/ Lăuntric o lumină îmi curge ca un șopot,/ Aleargă trenu-n noapte cu șuieră în gol,/ Fărămițând în aer fâșii subțiri de clopot.// Când temnicerul mișcă vizeta, mohorât,/ O undă străvezie cătușele-mi aprind,/ Învăluit în umbră, în „cușcă” surghiunit,/ Eu chem în preajma morții și raze mă cuprind.// **E noaptea ÎNVIERII.** Trăiesc fără să fiu.../ Închis ca-ntr-un mormânt eu sânger strop cu strop./ Ard dincolo de mine lumini până târziu,/ Când eu cobor în Zarcă și-n bezne iar mă-ngrop.”* Aprilie 1976. (Petru C. Baci, *Inimi Zăvorâte, Buna Vestire*, Buc. 1999)

Crucea este conținută în Dumnezeu – Cuvântul, deodată cu Creația Sa, dintru începuturi. Iisus Hristos este numai o transfigurare a Crucii, o trecere de la crucea morții la Crucea Învierii. Crucea e lucrarea Mântuitorului printre oamenii care doresc să realizeze mântuirea.

Aurelian Bentoiu

CRISTOS BĂTUT ÎN CUIE

*„Văd un Cristos bătut în cuie,/ Când mă gândesc la biata-mi țară./ O altă filă mai amară,/ În cartea neamurilor nu e.// Dar tu o știi pe dinafară,/ Duiosă doină legănată./ Sub a durerilor povară,/ Tu te-ai născut cu ea odată.// Tu știi minunea de poveste/ De când strămoșii dejugară,/ Durând pe plaiurile-aceste/ Din piatră temelii de țară.// **Ei, rădăcini de neam, străbunii,/ Ne-au semănat aici în glie,/ Și la răscrucile furtunii/ Legatu-ne-au de veșnicie.**// De-atunci alungi cu-a ta cântare/ Urâtul zilelor ursuze,/ Și în urcușuri pe calvare/ Blestemele oprești pe buze.// Și ori de câte ori destinul/ Ne toarnă în pahar otravă,/ Tu, doină, îndulcind veninul,/ Ne vindeci inima bolnavă.// Iar când, în jale și-n durere,/ De soartă sufletul ni-i frânt,/ El ție alinare-ți cere,/ Din leagăn până la mormânt.// Ascult în orele vegherii/ Cum picură balsm ceresc,/ Și ca în filtrele durerii,/ Necazurile se topesc.// Și înțeleg, smerită doină,/ Cum ajutat-ai pe părinți/ Să-nmoaie viforul în moină/ În iadul lor de suferinți.// Noi azi privim aceleași stele/ Și ascultăm același glas;/ Prinși la răscruci de vremuri grele,/ **Nouă doar Christ ne-a mai rămas.**”* Craiova, august 1950. (Aurelian Bentoiu, *Zări și Zodii – Poezii din Închisoare*, Acad. Civică, 2001)

Dealul Golgotei pe care s-a săvârșit Răstignirea lui Iisus pe cruce, moartea morții și Învierea Mântuitorului este o capodoperă de înfăptuire sacră, cea mai desăvârșită realizare a Revelației. Astfel, Crucea a devenit semnul prin care se închide iadul și se deschide Raiul.

Andrei Ciurunga

HRISTOS A ÎNVIAT!

„Hristos a înviat peste șantiere/ precum peste cărbuni învie para./ De-aici va crește marea Înviere/ ce va cuprinde mâine toată țara.// Hristos a înviat peste lopeți/ abia mișcând în mâini însângerate,/ a înviat ca în atâtea dăți/ să ne sărute frunțile plecate.// Hristos a înviat peste spinări/ înconvoiate aprig de povară - / acest Hristos care-n atâtea țări/ a fost bătut pe cruce-a doua oară.// Hristos a înviat și pentru noi,/ sau poate numai pentru noi anume/ să ne deschidă drumul înapoi,/ spre câte-au fost - și vor mai fi în lume.// Hristos a înviat biruitor,/ cum biruind vor învia martirii,/ când peste zidul închisorii

lor/ va crește mâine mușchiul amintirii.// Hristos a înviat peste șantiere/ să-și dăruie mulțimii trupul-pâine/ și să vestească marea Înviere/ ce va cuprinde toată țara – mâine.” (Andrei Ciurunga, *Poeme cu umbre de gratii*, Sagittarius, 1996)

Daniel Turcea (1945-1979), a sfârșit jugul și tăvălugul ateu în anul 1978, în Epoca de apogeu a comunismului în România Proletară, prin volumul de versuri „**Epifania**”, lăsându-ne mărturia unei cutremurătoare trăiri întru Hristos, făcând din versurile sale religioase, părtășie la Dumnezeiasca Euharistie. Daniel Turcea a urcat la ceruri la vârsta în care S-a Înălțat și Iisus.

CERUL POGORÂT PE PĂMÂNT

„Hristos este cu noi,/ Hristos cel înviat,/ la fiecare Liturghie este aici, în altar,/ în toată lumina/ Dumnezeirii Sale/ Cutremurați-vă!// Nu este gând/ nu este dor,/ este cerul pogorât pe pământ,/ cu îngerii mai mulți decât stelele/ înconjurându-L/ o, cristale/ prin care inundă/ o, vuiet de aripi/ neauzit!// Iată, suntem orbi, suntem surzi,/ inimile s-au făcut cum e smoala/ - piatra Bisericii este sfântă și cântă văzându-L/ masa, mormânt Îi cuprinde/ înfricoșată vedere.// Iar noi nu știm, noi nu ne amintim/ de zilele noastre ca sticla pisată,/ de spaimele noastre/ și nu știm.// Mirul este Numele Lui revărsat,/ inundând universul/ și noi/ nu știm.// Fiți Teofori,/ fiți Hristofori,/ purtați-L, purtați-L în inimă/ cum purtați lumânarea de Paști/ între palme!// El este Aerul,/ El este Viața,/ El este Sângele,/ îndumnezeindu-ne./ El ne vrea/ pe toți/ asemenea Lui.// Înfricoșați-vă, inimi de oameni,/ cutremurați-vă, inimi de îngeri,/ pe noi ne cheamă,/ pe noi,/ cei ce L-am răstignit!// **În fiecare Duminică este Paști**/ o, de L-am duce acasă/ Lumina aprinsă,/ în inima inimii/ peste adânc!// Cum nu vom fi vrednici de iad,/ când Sângele Lui a curs pentru noi,/ iar, și iar răstignindu-Se,/ în toate Liturghiile anului.../ și nu L-am vrut/ și nu L-am crezut/ și nu L-am urmat/ și n-am vrut să fim/ fără moarte?// Cerurile se deschid înaintea noastră/ și vine potopul de raze/ și vine/ Dumnezeu, ca roua/ în potir!” (Daniel Turcea, *Urme în veșnicie*, Ed. Doxologia, Iași-2013)

Învierea Domnului nostru Iisus Hristos a odrăslit Omului creștin ortodox, valah, însorite cântări, pe bolta inimii aprinse, unde cerul străluce în lumina diafană, dumnezeiască de April!

Vasile Alecsandri

CRISTOS A ÎNVIAT!

„Cristos, Mântuitorul din morți a înviat,/ Și fruntea-i ca un soare/ Lucind peste popoare,/ Fiori de nemurire în lume a-mprăștiat.// Cristos, zeul credinței, ieșit-a din mormânt!/ Și-a sa reînviere/ Ne arată că nu pere/ Dreptatea, și credința, și adevărul sfânt!// Cristos e viu! Ca dânsul, o, voi ce suferiți/ În lanțuri de robie,/ Curând la viața vie/ Din umbra tristă-a morții veți fi cu toți ieșiți!” (Lumina, 1863, în *Poezii alese*, Ed. Minerva, 1990)

Învierea Domnului nostru Iisus Hristos a prilejuit Omului creștin ortodox român, urcarea spre țăriile albastre din care pogoară ca pe strune de vioară, visuri stelare cu arhangheli cerești!

Zorica Lațcu – Monahia Teodosia

ÎNVIERE

„Iubirea n-a murit. Deci cum se poate/ Să-nvie azi, atât de strălucită,/ Cât n-a putut privirea năucită/ Să vadă-n față flăcările-i toate?// Iubirea crugul vremii nu-l socoate./ Ea curge de la Duhul, nesfârșită;/ Ea n-a murit, ci fost-a tăinuită/ Din drum bătut de zgomotoase gloate.// Jăratul mocnit sub spuză – o vreme/ Hrănit a fost cu lemnul Crucii sfinte./ A palpăit o flacără deodată/ Și s-a-nălțat pe cerul plin de steme/ A ars din lemnul Crucii – duh fierbinte/ Iubirea, una vie și-nviată.” (Zorica Lațcu – Teodosia, *Poezii*, Ed. Sofia, București-2000)

În fenomenul Patimilor Domnului, pe Dealul Căpățânii, s-au întâlnit două puteri, **Necreatul – Întrupat**, și primul creat-căzut, care s-au luptat pe viață și pe moarte. Iisus – Iubirea absolută, l-a zdrobit pe Lucifer – ura absolută, împlinind opera de răscumpărare a Omului, prin mântuire.

MAICA CRINILOR – Pieta

„Tu stai învăluită în lungă Ta tăcere,/ În poală porți pe Fiul – mănunchi de crini zdrobiți/ El poartă-n cap cunună de spinii cei slăviți,/ Și peste Fiul curge în val a Ta durere.// Ce taină spui prin lacrimi mănunchiului de crini?/ Doar mâna Ta grăiește cu rănilor din palmă,/ Și mai grăiește fruntea cea netedă și calmă,/ Pe care stă-nfiptă cununa Lui de spini.// Ființa ta întreagă grăiește către Dânsul:/ „Și eu am fost pe Cruce cu Tine, Fiul meu./ Și coasta mea-i străpunsă cu fierul lăncii greu,/ Și fața mea-i uscată de mult ce-a ars-o plânsul.// Și port și eu pe frunte cununa ca și-a Ta,/ Și din burete iată și eu am supt oțetul,/ Și mi s-a scurs și mie viața pe încetul/ Ca lumii întregi viață cu Tine să pot da.// Ci Crinul meu

cel dulce, căzut în sfâșiere,/ Și eu gustat-am, iată, paharul cel amar,/ Și-acum îmi dă Stăpâne și negrăitul dar/ S-ajung să văd în față Slăvita Înviere.// Și așa cum stai grăind cu crinii Tăi,/ Parcă mireasma lor sorbind-o toată,/ Te pleci spre poala înmiresmată/ Tu însuși, ca un crin înal din văi.// Și-mi vine așa să-mi plec genunchii-n taină/ Cu mintea uluită de copil,/ Și-apropiindu-mă cu pas umil,/ Să-ți sorb miremele de crin din haină.” (Monahia Teodosia-Zorica Lațcu, Ție, Doamne, îți voi cânta, Doxologia, Iași-2013)

Învierea Domnului nostru Iisus Hristos a înflorit Omului creștin ortodox din **Grădina Maicii Domnului**, rodirea ramurilor milenare ale Neamului, spre a odrăsli în Pomul Vieții Hristice!

Nichifor Crainic

CÂNTECUL POTIRULUI

„Cînd holda tăiată de seceri fu gata,/ Bunicul și tata/ Lăsară o chită de spice-n picioare/ Legînd-o cucernic cu fir de cicoare;/ Iar spicele-n soare sclipeau mătăsoș/ Să-nchipuie barba lui Domnu Cristos.// Cînd pîinea-n cuptor semăna cu arama,/ Bunica și mama/ Scoțînd-o sfielnic cu semnele crucii,/ Purtau parcă moaște cinstite și lucii/ Că pîinea, dînd abur cu dulce miros,/ Părea că e fața lui Domnu Cristos.// **Și iată potirul la gură te-aduce,/ Iisuse Cristoase, Tu jertfă pe cruce,/ Hrănește-mă, mamă de sfînt Dumnezeu./ Ca bobul în spice și mustu-n ciorchine/ Ești totul în toate și toate prin Tine,/ Tu, pîinea de-a pururi a neamului meu.**// Din coarda de viță ce-nfășură crama/ Bunica și mama/ Mi-au rupt un ciorchine, spunîndu-i povestea;/ **Copile, grăiră, broboanele-acestea/ Sînt lacrimi de mamă vărste prinos/ La caznele Domnului nostru Cristos.**// Apoi, cînd culesul de struguri fu gata,/ Bunicu și tata/ În joc de călcîie zdrobind nestemate/ Ce lasă ca rana și roaie-nspumate,/ **Copile, grăiră, e must sîngeros/ Din inima Domnului nostru Cristos.**// **Și iată potirul la gură te-aduce,/ Iisuse Cristoase, Tu jertfă pe cruce;/ Adapă-mă, sevă de sfînt Dumnezeu./ Ca bobul în spice și mustu-n ciorchine/ Ești totul în toate și toate prin Tine,/ Tu, vinul de-a pururi al neamului meu.**// **Podgorii bogate și lanuri mănoase,/ Pămîntul acesta, Iisuse Cristoase,/ E raiul în care ne-a vrut Dumnezeu./ Privește-te-n vie și vezi-te-n grîne/ Și sîngeră-n struguri și frînge-te-n pîine,/ Tu, viața de-a pururi a neamului meu.**” (Nichifor Crainic, *Șoim peste Prăpastie* – Versuri inedite create în temnițele Aiudului, *Roza Vînturilor*, București, 1990)

Învierea Domnului nostru Iisus Hristos a înlesnit valahului teofor să petreacă dincolo de timp, toată înflăcărea în care s-a întetît pe pămînt, troienirea viselor sale de împlinire harică!

Aurelian Gulea

CRISTOS BIRUITOR

„Un fulger orbitor!/ Soldații cad cu toți!/ Christos biruitor/ A înviat din morți!// ...Un fulger milenar!/ Și neamurile vin!/ Mîntuitor pahar/ Le dă Fiul divin!// Un fulger îngeresc!/ În rugăciune cad:/ Pierzând un rău lumesc,/ Sunt cerului răsad.” (Aurelian Gulea, *Imnurile Îngerului Păzitor*, Ed. „Viața Medicală Românească”, București – 2002)

Învierea Domnului nostru Iisus Hristos a rînduit dacoromânului hristofor să-și adune pîinea gîndirii zilelor senine, anii ciorchine ai faptelor bune în Potirul din care se bea nemurirea vieții!

Ion Golea de la Fetea

ÎNVIERE

„Din orga milioanelor de piepturi/ Cresc psalmii biruinții asupra morții;/ Sunt Paștile: e soare, cânt și jocuri,/ Pe scene planetare de gînd,/ se joacă însă tragedia sorții.// Doamne, mi-e inima pădure de Golgothe,/ și buzele s-adapă cu foc și cu oțet,/ și-n coasta lumii toate/ se-mplîntă-al durerilor stilet.// De cînd, din veșnicia fără țărături,/ se nasc mereu puzderii de popoare,/ trec toate sub a suferinței flamuri,/ și glasul tuturor vuește de-ntrebare:// **De ce numai prin moarte se învinge moartea?/ Și greutatea pustie a mormîntului?/ Și ușa care duce în lumea cea,/ Plină de chinul luminii și-a duhului?// De ce martirul își rostește ultimul discurs,/ Prin gîlgăitul sîngelui ce curge?/ De ce al vieții tragic curs,/ Din Niagara morții apele își strînge?// Pentru tot ce-i pe pămînt există o-nviere:/ În mugurii tinereții, în tinerețea anilor,/ doar pentru zilele pline de fiere,/ Nu găsim floarea grea de înviere a primăverilor.**” Sfintele Paști, 13 Aprilie 1947 (Ion Golea de la Fetea, *De vorbă cu Neamul* – Versuri, Colecția „Omul Nou”, Brașov-2003)

Învierea Domnului nostru Iisus Hristos a conferit valahului duhofor mireasma Raiul pregătit, fiindcă și-a urmat Crezul, Calea și Viața, dincolo de Viață, întru Adevărul ce dă tărie veșniciei!

Vasile Militaru (1901-1962)

CHRISTOS A ÎNVIAT!

„Christos a înviat! Ce vorbă sfântă!/ Îți simți de lacrimi calde, ochii uzi,/ Și-n suflet parcă serafimii-ți cântă./ De câte ori, creștine, o auzi?// Christos a înviat, în firul ierbii/ A înviat Christos în adevăr,/ În poenița unde zburdă cerbii,/ În florile de piersic și de măr,/ În stupii de albine fără greș,/ În vântul care-adie mângâios,/ În ramura-nflorită de cireș,-/ Dar, vai, în **suflet**, ți-a înviat Christos?...” (Stropi de rouă, Ed. Cartea Românească, 1940)

Învierea Domnului nostru Iisus Hristos a prilejuit Omului mariofor înfierea sa, sub ocrotirea Milosârdei Maici a Cerului, Cea care ar trebui cinstită de toți și recunoscută ca Maică a omenirii!

Mihai Buracu

PLÂNGEREA DE PE CRUCE

„Nnicând ca astăzi nu mi-a fost mai grea/ Și mai amară răstignirea mea./ Nnicând ca astăzi, singur stând în cuie,/ Să-mi plângă la picioare nimeni nu e,/ Căci osteniți de prigoniri și drum/ M-au părăsit și Apostolii de-acum.// Dac-ai știut de soarta mea, Marie,/ De ce-ai lăsat ca Duhul Sfânt să vie/ Și să-mplinească voia din Scripturi?/ De ce măcar acum nu te-nduri/ Să-mi stai de veghe-n cel din urmă ceas,/ Căci dintre toți doar Tu mi-ai mai rămas.// De la-nceput, de m-ai fi dus în munți,/ M-aș fi întovărășit cu lupii crunți/ Și fiarele, în juru-mi stând cuminte,/ Mi-ar fi cinstit parabolele sfinte...// Sau într-un sat, de m-ai fi dus departe,/ Aș fi cinat la una dintre Marte/ Și desfrânat m-ar fi privit prin gene/ Cea mai frumoasă dintre Magdalene.// Atunci Proorocii-ar fi căutat pe-un altul/ Să se jertfească pentru Prea Înaltul.../ Așa-s de singur și e crucea grea/ Și nimeni nu-i cu mine, Maica mea!// Așa-s de singur, Tata nu mă cheamă,/ De ești cu El, de ce nu-l spui Tu, Mamă,/ Ca să-mi trimită unul dintre îngeri/ Să pună capăt istovitei plângeri...// Prin nori, ca furii, câte-un strop de lună/ Mai mult mi-apasă spinii din cunună,/ Mai mult mi-apasă sulița-ntre coaste/ Ca semn al proorocitelor năpaste/ Și nimeni nu-i durerea să-mi adaste.// Când voi muri, cine-o să fie dară/ Să meargă la Pillat ca să mă ceară/ Și trupu-n giulgi curat să-l învelească?/ Marie, fiul cine-o să-l jelească/ Și candeli să-i aprindă-n faptul serii/ Până în ziua-a treia a-Nvierii?” (Mihai Buracu, *Eu sunt Scribul... Amintiri și Poezii din închisoare*, Filos, București - 2012)

Învierea Domnului nostru Iisus Hristos a hărăzit Omului creștin ortodox, dacoromân, cerul unde țâșnesc câmpiile, zările senine ale cugetului, cu țărmurile minunate ale sufletului râvnitor de slăvita libertate, cântare angelică, liturgică, frumusețe diafană, duh, poezie și nemurire!

Ioan Alexandru

ÎNVIEREA

„Nu mai este moartea la putere/ Giulgiurile rămase goale în mormânt/ Pământul sfâșiat de înviere/ E vindecat de celălalt pământ.// De-acuma viețuirea-i libertate/ Frica de moarte-a dispărut/ Străvezi umilă vietate/ Paradisul care te-a-ncăput.// E-atât de sigur că nu mai este moarte/ Că voi pleca de-aici fără să mor/ Mă-ntorc la tine mamă de departe/ Cu fiul tău la chip nemuritor.” (Imnele iubirii, Ed. Cartea Românească, 1983)

Învierea Domnului nostru Iisus Hristos a hărăzit valahului creștin ortodox, creator, pilduitor, dăruitor, mărturisitor, Limanul spre Ceruri albastre, ctitorit întru aurita zare de pace veșnică!

Alexandru Vlahuță

HRISTOS A ÎNVIAT!

„Și-au tremurat stăpânii lumii/ La glasul blândului profet,/ Ș-un dușman au văzut în fiul/ Dulgherului din Nazaret...// El n-a venit să răzvrătească/ Nu vrea pieirea nimănui;/ Desculț, pe jos colindă lumea/ Și mulți hulesc în urma Lui.// Și mulți cu pietre îl alungă,/ Și râd de El ca de-un smintit;/ Iisus zâmbește tuturor -/ Atotputernic și smerit!// El orbilor le dă lumină,/ El mușilor le dă cuvânt,/ Pe cei infirmi îi întărește,/ Pe morți îi scoală din mormânt.// Și tuturor, deopotrivă,/ Împarte darul său ceresc - / Și celor care cred într-însul/ Și celor ce-l batjocoresc.// Urască-L cei fără de lege.../ Ce-i pasă Lui de ura lor?/ El a venit s-aducă pacea/ Și înfrățirea tuturor!// Din toată lumea asupriții/ În jurul Lui s-au grămădit/ Și vijeliile de patimi/ La glasul Lui au amuțit:// „**Fiți blânzi cu cei ce vă insultă/ Iertați pe cei ce vă lovesc/ Iubiți pe cei ce-n contra voastră/ Cu vrăjmășie se pornesc**”...// Voi, toți ce-ați

plâns în întuneric/ Și nimeni nu va mângâiat,/ Din lunga voastră-ngenunchere,/ Sculați... **Hristos a înviat!**" (Poezii, Ed. Cartea Românească)

Învierea Domnului nostru Iisus Hristos a dăruit Omului creștin ortodox, dacoromân, liniștea serafică unde arde credința vie și iubirea în altarul ceresc al sufletului său, în care se leagă mările superbe ale vieții într-o suspin etern și permanenta dorire după Sublimul dumnezeesc!

Octavian Goga

E SĂRBĂTOARE

„E sărbătoare pe câmpie, și-n suflete e sărbătoare,/ Învie firele de iarbă sub ploaia razelor de soare./ Sunt Paștile cele frumoase,/ și-n fire zvonul lor străbate,/ Clopotnița-și îndoiaie trudnic încheieturile uscate.// Arama strigă când se zbate măiastra clopotului limbă,/ Eu simt strigarea ei aprinsă, și-n vorbe sufletul o schimbă:/ Voi toți care suferiți și plângeți sub larga-ntindere albastră/ Veniți, veniți, căci va să vie curând împărăția voastră!// Veniți, voi, obidiții lumii, cu buzele înfrigurate,/ Voi, chinuiții de arsura unei tăceri îndelungate;/ Voi, osteniți fără nădejde, voi, slujitorii fără plată,/ Voi, căror vremea v-a dat veșnic numai porunca blăstămată;// Voi, ce muncirăți pentru alții, trudind cu mâinile-amândouă,/ Veniți, căci zvonul meu acuma vestește învierea, vouă!/ Voi, cei cu fruntea de sudoare, cu genele de lacrimi ude,/ Eu cerului vă strig durerea și Dumnezeu din cer aude!// Aduc lumina care sparge și sfarmă capiști de păcate,/ Zăvoarele mucigăite din temnițe întunecate!/ Eu celor orbi dezleg azi taina înfricoșată de-a vedea,/ Și prăznuiesc, că-n al lor suflet învie învierea mea!/ Ascultă mintea mea supusă, genunchii mei se pleacă-ncet/ Și-aduc prinosul închinării celui de neam din Nazaret.” (Ne cheamă pământul, 1909, în Poezii, E.P.L., 1963)

Învierea Domnului nostru Iisus Hristos a oferit Creștinului ortodox carpatin, raza îngerului veghetor, călăuzitoare, răsfântă pe miriștile de secară și grâu ale gândului și grăirii, ce deschid celesta rodire în adierea trandafirică ce se pogoară peste ciorchinii de soare ai Viței de vie.

Dimitrie Bolintineanu (1825-1872)

LA IISUS PE CRUCE

„O, Crist cu păr de aur și cuvântul dulce,/ Din care se revarsă al mîngîierii dar!/ Tu însuți ai zis Christe, cînt te-a urcat pe cruce:/ „**Nu vrei să faci, părinte, să treacă-acest pahar?**”// Ce te gîndeai tu oare vorbind așa, Iisuse?/ Gîndeai că o să piară ce tu ai semănat?/ Gîndeai că fariseii au să întoarcă mîine/ Poporul din credința ce azi ai insuflat?// Nu sînt acei puternici ce-mpiedică-o doctrină/ Cu toată stăruirea și influența lor?/ Ea însăși, cînd nu are principiul de lumină/ De viață și dreptate, ucide al ei zbor.// Doctrina ta e sfîntă și are viața-n sine,/ De-aceea pretutindeni lăstari adînci a prins,/ Cu cît aflat-a piedici și suferinți sublime,/ Cu-atîta, peste lume în noapte s-a întins.// De-atunci de tiranie noi nu ne temem foarte/ Cînd se arată însă aicea pe pămînt!/ O tiranie-n sînu-i aduce a ei moarte,/ Și se arată-n viață cum naște un mormînt.” (Antologia Poeziei Religioase Românești, Ed. Albatros, București-1992)

Învierea Domnului nostru Iisus Hristos a primenit creștinului ortodox român, în cumpenile sorții, acolo unde zările sunt mai aproape, unde cântecul răsună, aprinzând luminile Lunii, ce pregătesc Craii Zorilor, să-mbrățișeze răsăritul sufletului, îngenuncheat în smerită rugăciune!

George Coșbuc (1866-1918)

LA PAȘTI

„Prin pomi e ciripit și cînt,/ Văzduhu-i plin de-un roșu soare/ Și sălciile-n albă floare -/ E pace-n cer și pe pămînt./ - Răsufletul cald al Primăverii/ Adus-a **zilele-nvierii.**// Și cînt e de frumos în sat!/ Creștinii vin tăcuți din vale/ Și doi de se-ntîlnesc în cale/ Își zic: **Hristos a înviat!**/ Și rîde-atîta sărbătoare/ Din chipul lor cel ars de soare.//Și-un vînt de-abia clătinitor/ Șoptește prin văzduh cuvinte;/ - E glasul celor din morminte/ E șgomotul zburării lor!/ Și pomii frunțile-și scoboară/ Că Duhul Sfînt prin aer zboară.// E liniște. Și din altar/ Cîntarea-n stihuri repetate/ Departe pînă-n văi străbate - / Și clopotele cîntă rar:/ Ah, Doamne! Să le-auzi din vale/ Cum rîd a drag și plîng a jale!// Biserica pe deal mai sus/ E plină astăzi de lumină,/ Că-ntreaga lume este plină/ De-același gînd, din cer adus:/ În fapta noastră ne e soartea/ În viață este tot, nu moartea.// Pe deal se suie-ncetișor/ Neveste tinere și fete,/ Bătrîni cu iarna vieții-n plete;/ Și-ncet, în urma tuturor,/ Vezi șovăind cîte-o bătrînă/ Cu micul ei nepot de mîna...// Ah, iar în minte mi-ai venit,/ Tu, mama micilor copile!/ Eu știu că și-n aceste zile/ Tu plîngi pe-al tău copil dorit!/ La zîmbet cerul azi ne cheamă,/ Sînt Paștile! Nu plînge mamă!” (Antologia Poeziei Religioase Românești, Ed. Albatros, București-1992)

Învierea Domnului nostru Iisus Hristos a prilejuit Omului creștin ortodox din Dacia Maicii Domului, trezviea la Piscurile înalte ale Vieții întru Viață-Har-Adevăr-Lumină-Libertate-Iubire!

Dimitrie Nanu (1875-1943)

ÎNVIEREA

*"A înviat! Cum moartea oare/ Lăsatu-s-a să-i zboare prada?/ Își -nalță fruntea Lui de soare/ Din giulgiul rece ca zăpada.// Cu lanțul sfârșit de-nfrîngeri,/ Stau pietrele ce-L coperiră;/ În ceruri oștile de îngeri/ Din mii de aripi flfîră.// Un glas prin largi tării ia zborul/ Trezind pe drept și vinovat;/ „**Sculați, căci Răscumpărătorul/ Păcatelor, a înviat!**”// O! Nici un zeu pînă la dînsul/ Din sferele făgăduinții,/ N-a pogorît să șteargă plînsul/ În iadul trist al suferinții.// El e dorință și nădejde/ În sârbătoarea de apoi,/ Cînd duhul rău e peste noi,/ El este reazim în primejdie.// Zvîrliți dar hainele cernite,/ Căci sufletul s-a luminat,/ Aprindeți torțe-mpodobite/ Cîntați: „**Christos a înviat!**”// Și-n gîndul vostru bucuria/ Să fie dulce, liniștită,/ Departe de la voi beția/ De rele patimi prihănită.// Căci, pentru cei supuși Domniei/ De sus răsare sfîntul soare,/ Simbol al păcii, armoniei/ Și-al fericirii viitoare.// Vai celor răzvrățiți, căci somnul/ Din urmă nu-i va mîngîia:/ Acela ce se-ncrede-n Domnul/ Cu Domnul, singur va-nvia!”(Antologia Poeziei...)*

Călăii farisei și saducheii care au uneltit și au conspirat punând la cale **mârșavul deicid** au strâns în ființa lor toată ura, tot veninul, toată fierea răului, care s-a răsfrînt în cele mai boțite chipuri, în cele mai sterpe suflete, în cele mai abjecte ființe cu pretenție de natură umană.

Panait Cernea (1881-1913)

IISUS

„Ai fost un om și-ai pătit ca dînsul.../ Un Dumnezeu – cum te credeau părinții - / Plutește-n veci deasupra suferinții:/ Ei nu ne poate înțelege plînsul.// Pe Dumnezeu, de l-am vedea în cuie,/ Cu pieptul plin de lănci, cu chipul supt,/ Am spune că-i un joc, dar jertfă nu e:/ El din ființa lui nimic n-a rupt.// Dar tu ai sîngerat pe negre căi,/ Supt umilință ce nu le știe cerul;/ Tu ai gemut, cînd te pătrunse fierul,/ De-au tremurat și ucigașii tăi.// Și ochii tăi cei blînzi se înnoptară,/ Și gura ta s-a-nvinețit de chin,/ Și duhul tău, ce nu putea să moară,/ A smuls din trup suspin după suspin...// Un om, un om, prin patimile tale!/ Și totuși cît de sus, lumina mea,/ Te-a înălțat răbdarea sfîntă-a ta!/ De mila ta, la glasul tău de jale.// Să se deștepte morți de mii de vremi/ Ș-adîncul lumii să se înfioare,/ Iar Tu – să ai privirea iertătoare,/ Un om să fii - și tot să n blestemi!...// Cum a putut să stee laolaltă/ Atîta chin ș-atîta bunătate?/ Se rătăcește mîntea și nu poate/ Să te urmeze-n lumea ta înaltă...// Al nostru ești: al celor slabi și goi - / Pămînt și-e trupul și-n pămînt s-ascunde,/ Dar umbra ta rămase printre noi/ Și inima-mi te simte orișunde.// De sufletul ce-a întîlnit mizerii/ Și cu obolul său le-a vindecat,/ Te-apropii lin, prin negura tăcerii,/ Și strîngi în taină mîna care-a dat;/... Nu, nu! Ale Golgotei reci piroane/ Nu te-au lipit atît de strîns de lemn,/ Cît te-au legat de-acest pămînt nedemn/ Nemărginirea rănilor umane...” (Antologia Poeziei Religioase...)

Învierea Domnului nostru Iisus Hristos a refăcut Creația sub pecetea Adevărului și Iubirii! Omul a fost recreat spiritual pentru a dăinui prin jertfă, cruce, înviere și mîntuire, veșniciei!

Vasile Voiculescu

PE CRUCE

*„Iisus murea pe cruce. Sub arșița grozavă/ Pălea curata-i frunte ce-o sîngerase spinii./ Pe stîncile Golgotei tot cerul Palestinii/ Părea că varsă lavă.// Și chiar în clipa morții huliră cărturarilor/ Cu fiere oțetită îl adăpau strejerii.../ Rîdea cu hohot gloata de spasmele durerii/ Și-l ocărau tîlharii.// Zdrobită, la picioarele-i, zăcea plîngînd Maria/ Și-adînc zbucea blestemul din inima-i de mamă./ Alături Magdalena, în lunga ei maramă,/ Țipa văzînd urgia.// Departe ucenicii priveau fără-de putere.../ Cu **El** se năruise nădejdea lor întreagă;/ N-aveau decît să fugă în lumea cea pribeagă/ Și fără mîngîiere.// Tîrziu porni mulțimea în pîlcuri spre cetate./ Pe drumurile-nguste cu lespezi pardosite/ Trecură fariseii cu fețele smerite/ Și bărbile-argintate.// Măslini fără de frunze dormeau mocniți pe coaste/ În vale, ca-ntr-o pîclă, dormea Ierusalimul,/ Pe cruce somnul morții dormea de-acum sublimul/ Iisus, vegheat de oaste!”*

Învierea Domnului nostru Iisus Hristos a prilejuit Omului creștin ortodox, jertfitor, o nouă viață, nou elan, o renaștere spirituală, o garanție a vieții de dincolo întru lumina veșniciei ei!

Ovidiu Vasilescu

VINEREA MARE

*„Azi e **Vineri, Vinerea cea Mare**,/ când se urcă Îngerii la cer,/ când visează deținuții soare/ și că-au rupt zăvoarele de fier.// Fiecare-i logilin și palid/ cum sunt sfînții în icoana lor,/ blînd e fiecare și mai*

-2023 -ANUL IULIU MANIU !

Cetatea Cavalerilor

NR. 4(32) APRILIE -2023

candid/ și se crede-un fiu risipitor.// Înflorește mâna-n rugăciune,/ și-nflorește glezna de sub lanț,/ glezna care mâine într-un șanț/ va zvâcni ca o sălbăticiune.// Într-un șanț, ori gropile comune,/ locuri hărăzite pentru noi,/ pentru osândiții fără nume,/ buni să-ngrașe groapa de gunoi.// Azi e **vinerea, Vinerea cea Mare**,/ când **Însinguratu-i** pregătit/ pentru cea mai crâncenă-ncercare,/ când cu noi se lasă prins și prigonit.” (Ovidiu Vasilescu, *Parabole*, Ed. Cartea Românească, București-2005)

Lucifer și-a programat patru etape ale luptei cu Dumnezeu, prima fiind Revolta din Cer, când s-a tot *preamărit*, până s-a micșorat și a căzut din lumină în întuneric. A doua oară, s-a răzbunat pe soarta Omului edenic, ispitindu-l și punând *umărul* la izgonirea lui din Rai. A urmat marea Crimă împotriva Fiului lui Dumnezeu-Întrupat, începând cu persecuții de la Naștere, până la Răstignire, dar a fost învins prin slăvita Înviere a Domnului. Va urma, ultima sa mare zvârcolire, *Marșul Distrugătorului - Apocalipsa*, prin care va fi definitiv biruit și legat de iadul său pe vecie.

Lucifer s-a folosit în planul Răstignirii Mântuitorului Iisus Hristos, de *licența* fariseilor și a saducheilor, singurii de pe pământ în stare de odioasa Crimă, demnă de tartorul Răului-Antihrist, dar acceptată de Fiul lui Dumnezeu pentru salvarea oamenilor care vor să fie salvați.

Dragostea absolută - Dumnezeu a biruit Răul întru Iubirea Sa pentru Frumosul din oameni!

În afara patimilor și jertfei omului creștin mai sunt **patimile inocenței - jertfa Mieilor și a Iezilor**, obicei păgân încetățenit și la creștinii români.

Dacii nu sacrificau niciodată Mieii-vlăstare de gingășie, ci doar animalul matur ce fusese măcar odată părinte dând astfel mărturie continuității vieții întru viață !

Tuturor Românilor ortodocși, tradiționali de pretutindeni, un aprins și vibrant:

HRISTOS A ÎNVIAT!

14 Aprilie - 2023

VINEREA MARE - Denia Prohodului Domnului